

ክቆሰጠንጢኖስ በፊት

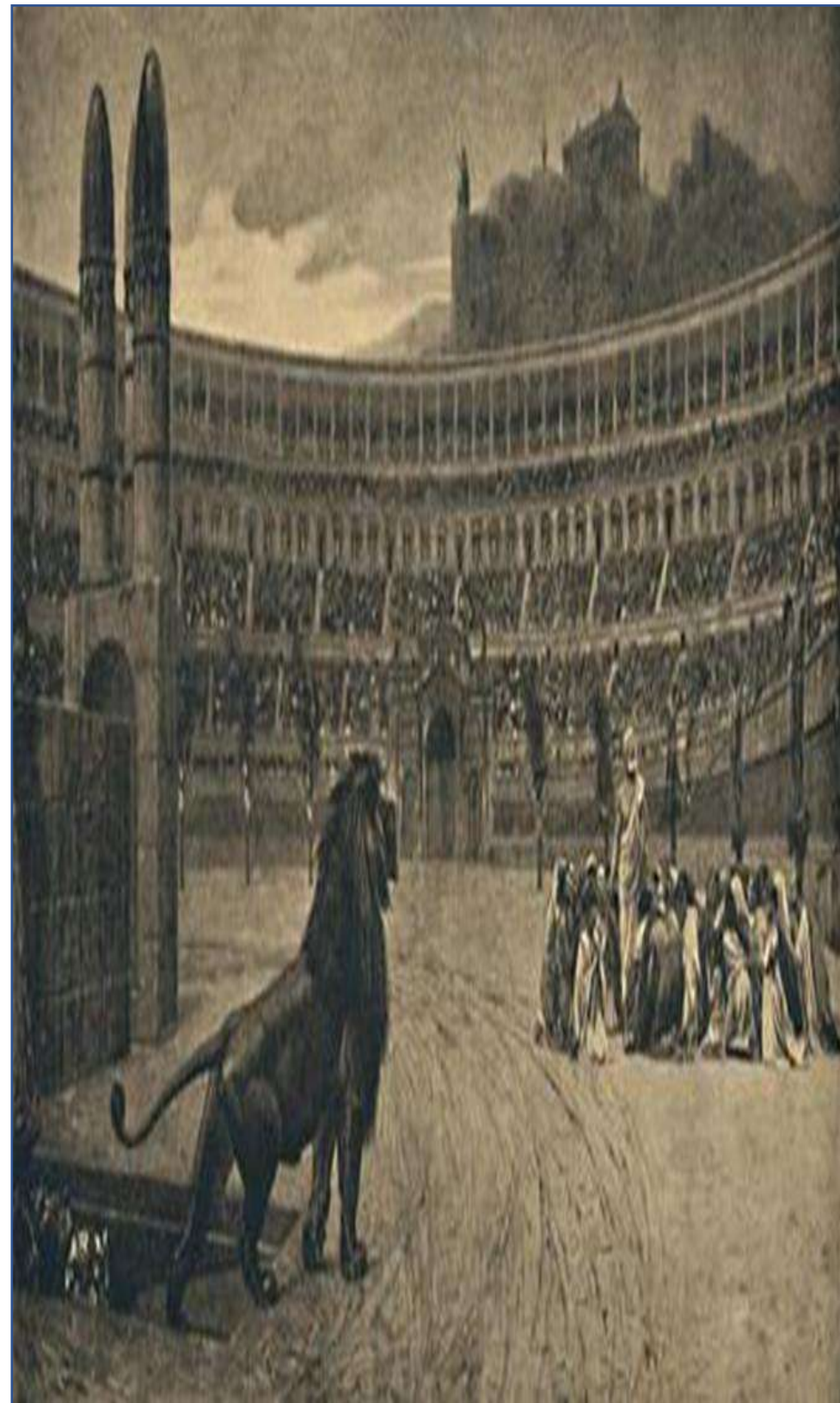
(Before Constantine)

100 - 306 ዓ.ም

□ ሮሞ እና ክርስትና

የተዳሰሰው ጊዜ - 100 - 150 ዓ.ም

- የክርስትና መስፋፋትና የዲያስፖራ አገልግሎት መጀመር።
- ቤተ ክርስቲያን በሮማውያን እይታ እንግዳ የሆነ እምነት ነበር።

▣ አፄ ታሪኖስ

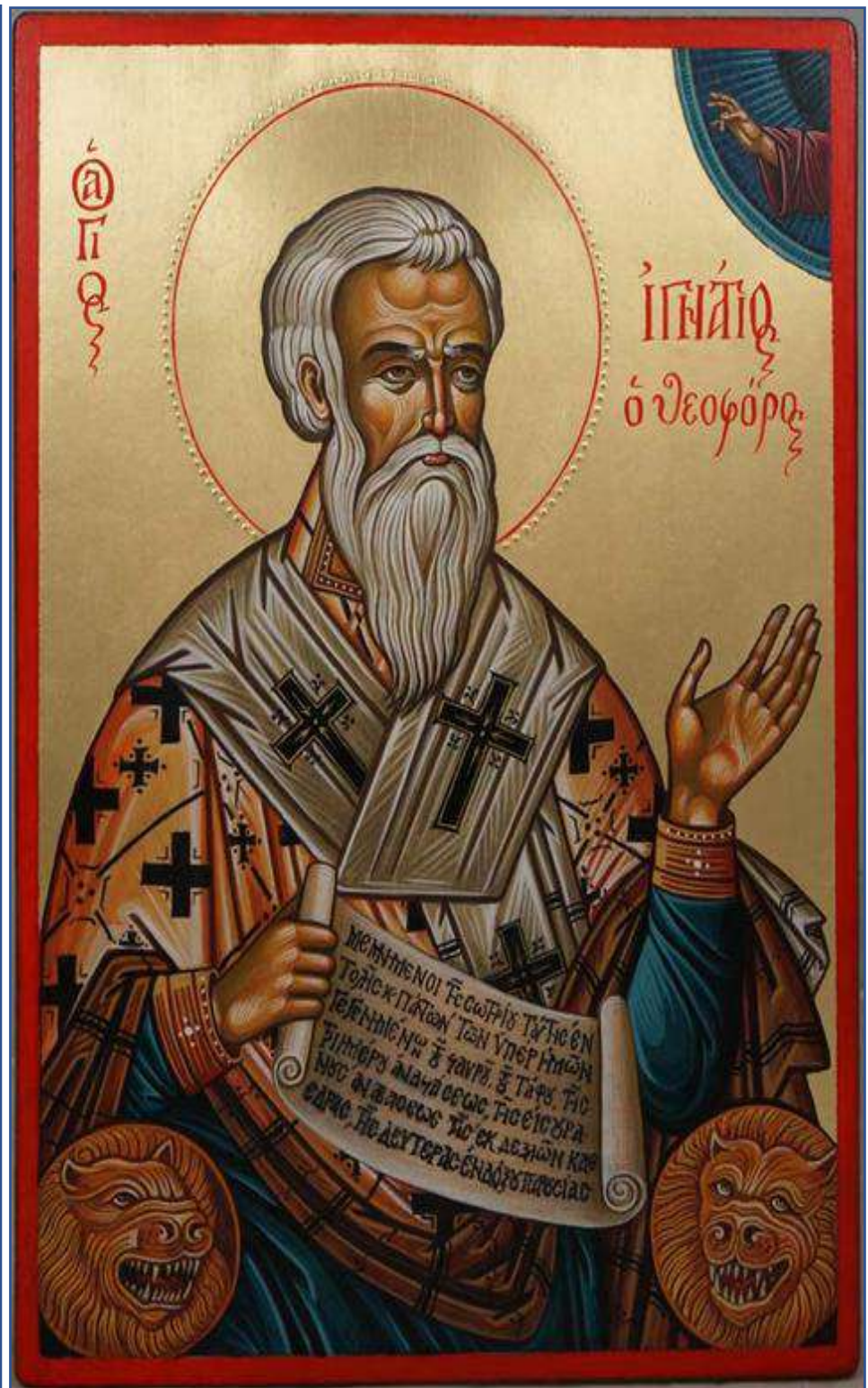
(Trajan)

የኖረበት ዘመን - 53 - 117 ዓ.ም
የገዛበት ዘመን - 98 - 117 ዓ.ም
የተከለወ እምነት - የጣኦት እምልኮ

- ከሮም ውጪ ተወልዶ መንገስ የቻለ የመጀመሪያው ንጉሥ ነበር።
- ክርስቲያኖችን የሚቀጣበት የተለየ ዘዴ ነበረው።
- የአንጾኪያው ቅዱስ አግኖቲዮስ በ110 ዓ.ም ተሠዉ።

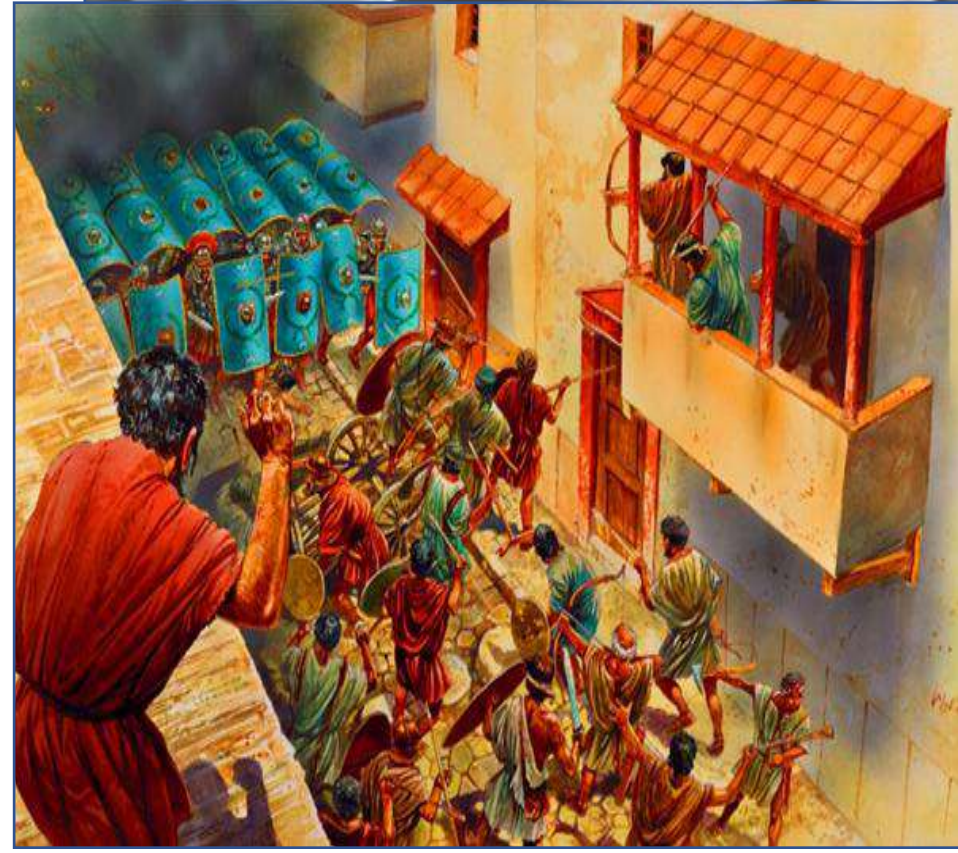

□ ሁለተኛው የአይሁድ አመፅ

(The 2nd Jewish Revolt)

የተካሄደበት ጊዜ - 132 - 135 ዓ.ም
የሚታወቅበት መጠሪያ - ባር ኮቾባ አመፅ

- የመጨረሻው የአይሁድና ሮማውያን ፀብ።
- ሳይመን ባር ኮቾባ በተባለና ዘሩ ከአይሁድ ንጉሳዊ ቤተሰብ የሚመዘዝ ራሱንም መሢህ አድርጎ በሚቆጥር ሰውዬ የተመራ አመፅ ነበር።
- በ132 ዓ.ም የእስራኤልን መንግስት ለአይሁድ ለመመለስ ነበር ሀሳቡ።

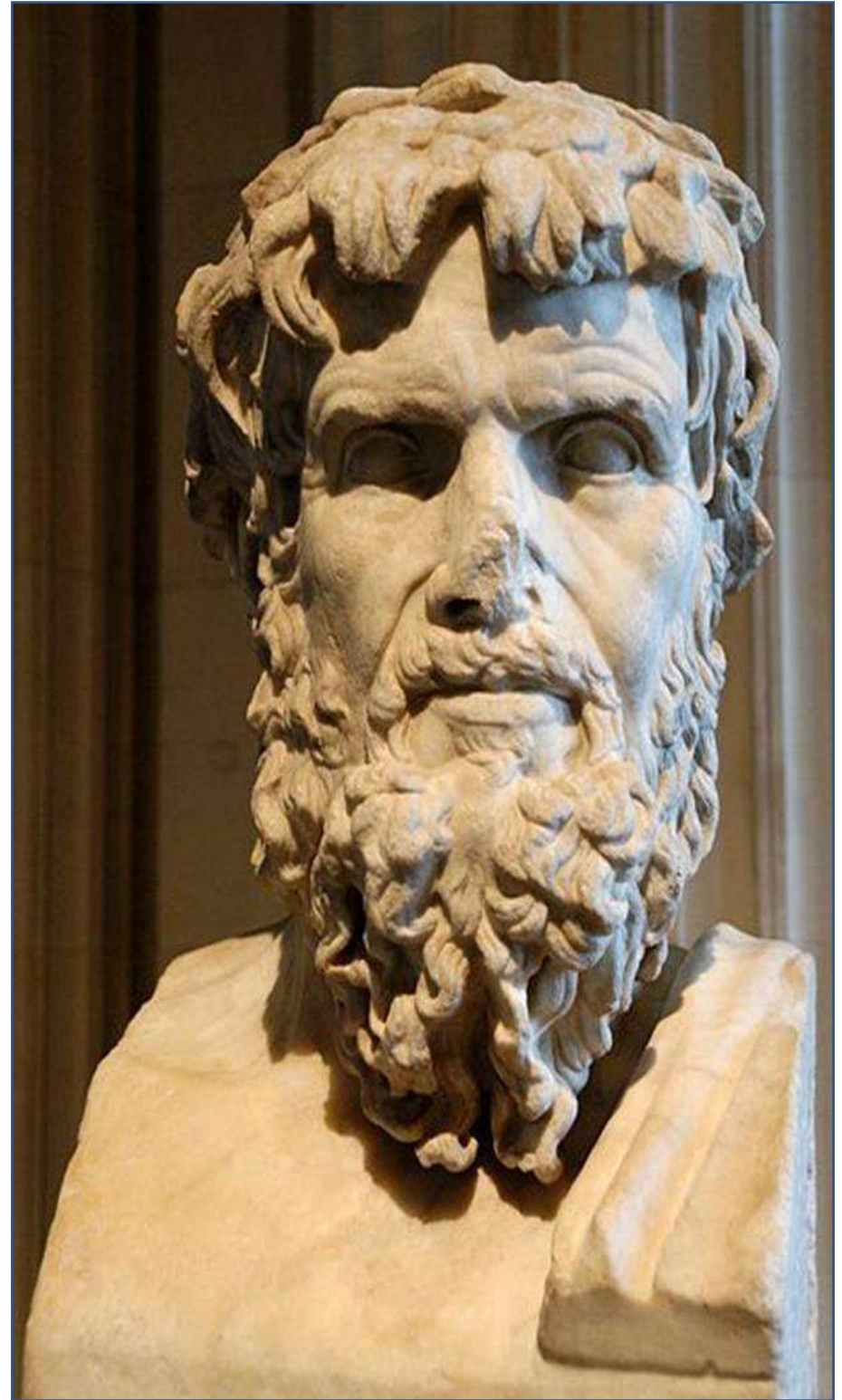

☐ የሴልሲዮስ ክስ

(True Word)

ክስተቱ የተከናወነበት ዓመት - 178 ዓ.ም

- ግሪካዊ ፈላስፋ ሲሆን ራሱን እንደ ልሂቅ ይመለከታል።
- የክርስቲያኖች እምነት ጭፍንና ሞኝነት ነው።
- ክርስቶስ ከድንግል አልተወለደም የሚል ሀሳብ ያነሳል።

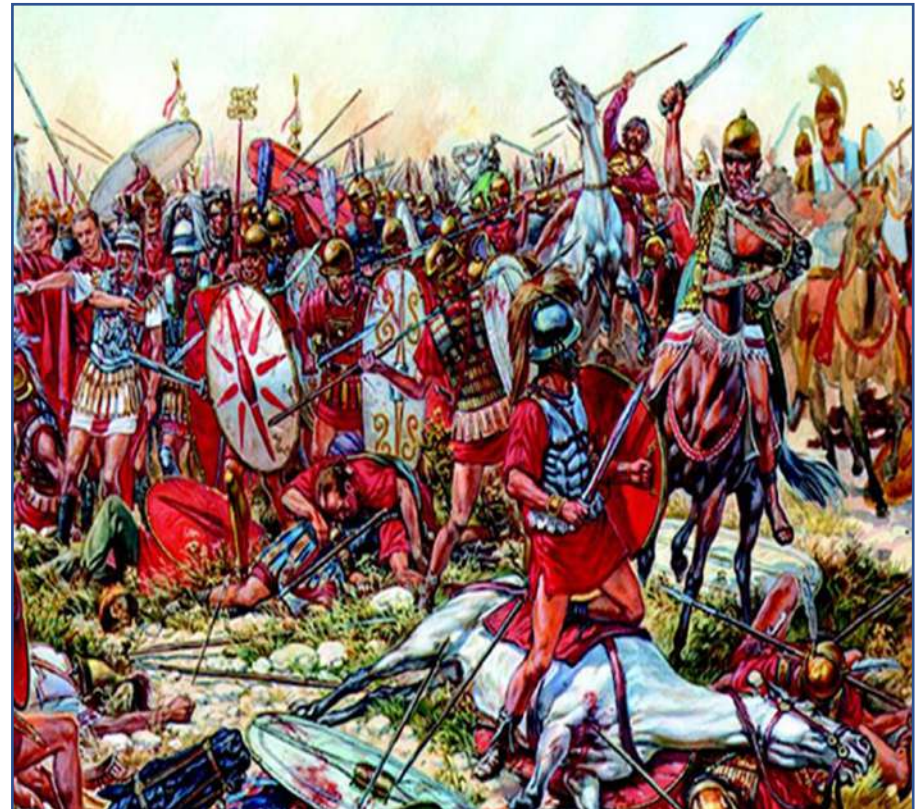

የሥስተኛው ክፍለ ዘመን ቀውስ

(3rd Century Crisis)

የክስተት መነሻ ጊዜ - 235 ዓ.ም

- ንጉስ ሴቨረስ በፐርገሮያኖች በጦርነት መሸነፍ።
- የሮም መንግስት ተቀናቃኞች በየቦታው መነሳት ጀመሩ።
- የተለያዩ ነገስታት በተመሳሳይ ስዓት መሾም።

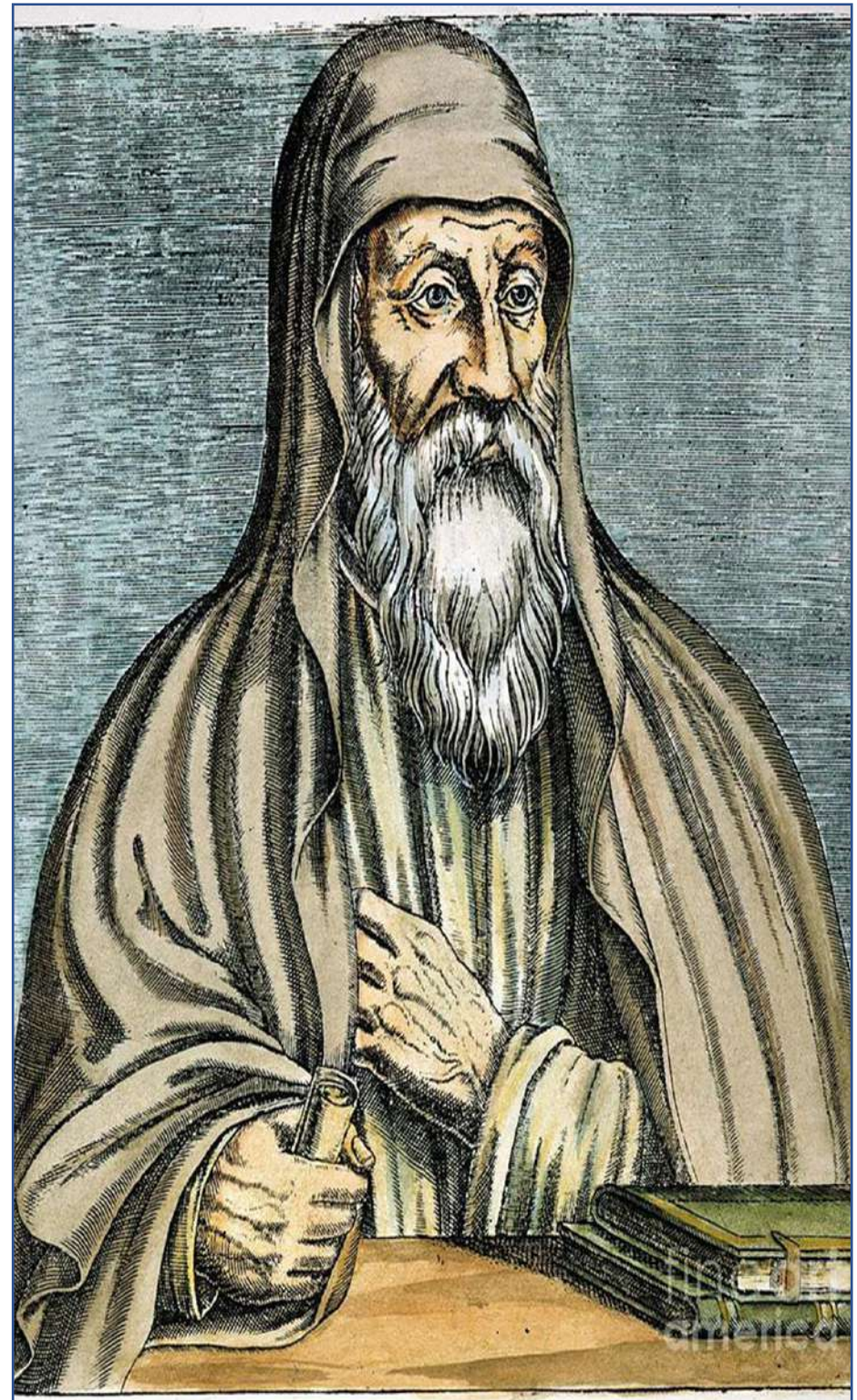

□ የኦግን የመልስ ሞት ለሴልሶስ

(Contra Celsum)

ክስተት የተከወነበት ዓመት - 248 ዓ.ም

- ለሴልሶስ ክስ (ቤተ ክርስቲያን ላይ) የተሰጠ ምላሽ።
- አግንን የአሌክሳንደሪያ ኤጲስ ቆጶስ ነበር።

☐ ቅዱስ አንቶኒዮስና ምንኩስና

(St. Anthony)

የኖረበት ዘመን - 251 - 356 ዓ.ም
የመጀመሪያው ቦተ - አሌክሳንደሪያ

- መንኲሴ ማለት በግሪክኛ ለብቻው የሚኖር ማለት ነው።
- መነሻ ሀሳቡ በመፅሀፍ ቅዱስ ካሉ አይሁዳዊ አኗኗር ስርዓት ተወስዷል።
- ሁለት የተለያዩ የምንኩስና ጊዜያትን አሳልፏል።

☐ ቅዱስ ጳጳሞዮስና ገዳማት

(*St. Pachomius*)

የኖረበት ዘመን - 292 - 348 ዓ.ም
የመጀመሪያው ገዳም ቦታ - አሌክሳንደሪያ

- የሮም ወታደር ነበሩ።
- ቅዱስ አንቶኒዮስን ለመቅረብ ወደ አሌክሳንደሪያ መጡ።
- በሰሙት ድምፅ መሠረት ከተናጠል ይልቅ የህብረት ገዳማትን ገነቡ።
- አሴቲካ /The Ascetica/ የተባለውን መፅሐፍ ፃፉ።

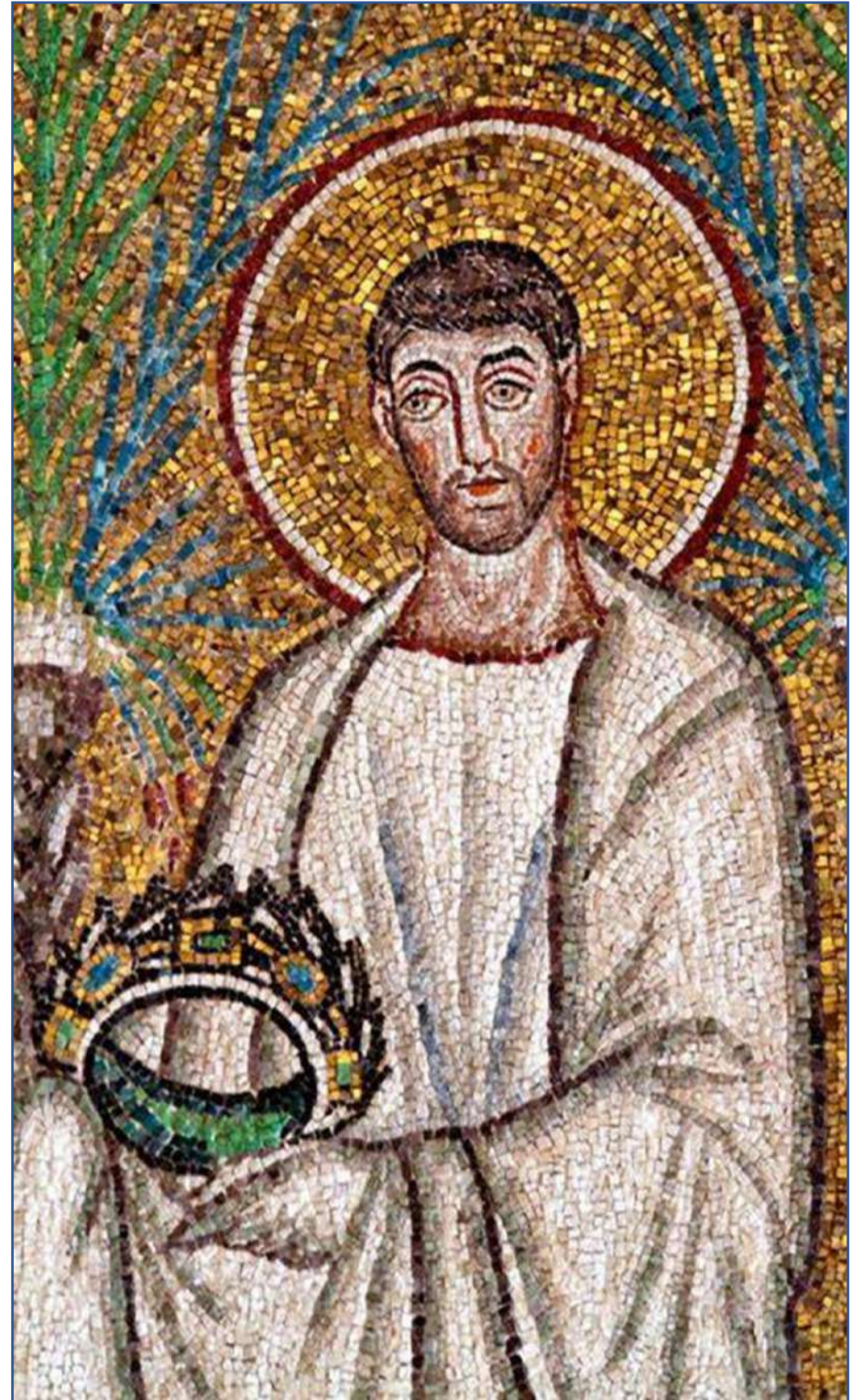

□ ሳይፕሪያን የካርቲጅ ጳጳስ ተደርጎ መሾሞ

ክስተቱ የተከወነበት ዓመት - 248 ዓ.ም

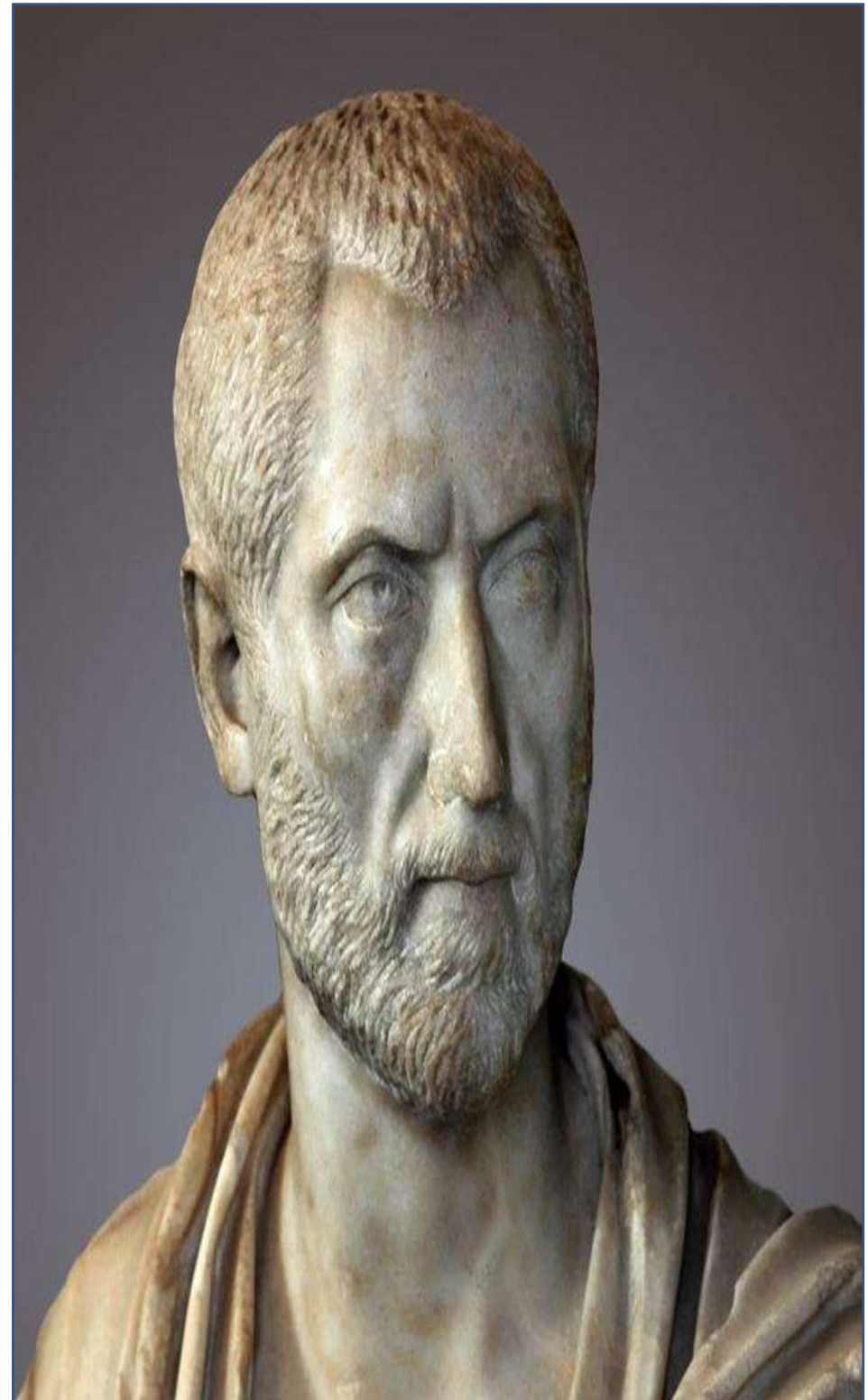
- ከተጠመቀ ከሁለት ዓመት በኋላ የቤተክርስቲያኗ ኤጲስ ቆጶስ ሆኖ ተሾመ።
- ብዙ በቆዩና ምርጫውን ባላሸነፉት ዘንድ ሹመቱ አልተወደደለትም።

□ የኖቫቶች መገንጠል

ክስተቱ የተከወነበት ዓመት - 251 ዓ.ም

- ኖቫቲያን በተባለ የስነመለኮት ምሁር ይመራ ነበር።
- ዋና አስተምህሮ በመከራ ጊዜ ጌታን የካዱትን ዳግም ወደ ቤተ ክርስቲያን መቀበል የሉብንም የሚል ነው።

□ ንጉሥ ዴሲየስ

(Decius)

የገዛበት ዘመን - 249 - 251 ዓ.ም
የተከተለው አምነት - ጣኦት አምልኮ

- ለጣኦት መስዋዕት ማቅረብ ለእያንዳንዱ ሰው ግዴታ እንዲሆን አረገ።
- መስዋዕት ያቀረበና ያላቀረበ ሚሊዬበት /Decian Libellus/ የተባለች መለያ አዘጋጀ።
- የመጀመሪያውን ግዛት አቀፍ አቀጣጥ አፀደቀ።

◻ ንጉሥ ቫሌሪያን

(Valerian)

የገዛበት ዘመን - 253 - 260 ዓ.ም
የተከተለው እምነት - ጣኦት አምልኮ

- ክርስቲያኖች ላይ የበለጠ ጫና አሳደረ።
- የአቀጣጥ አይነቱን ከሰደት ወደ ሞት አስቀየረ።
- ትልልቅ ስፍራ የነበራቸውን ክርስቲያኖች ባሪያ አሰደረገ።

■ ዲዮክሌጢያኖስ

(Diocletian)

የገዛበት ዘመን - 284 - 305 ዓ.ም
የተከተለው እምነት - ጣኦት እምልኮ

- አገዛዙን ለአራት ከፈለው።
- ዋና አላማው የድንበሮች ሰላም ጉዳይ ነበር።
- የአገዛዝ ስርዓቱን ከ /Principate to Dominate/
ቀየረው።
- ክርስቲያኖችን ከፋኛ አሳደደ።

ታላቁ ቆስጠንጢኖስ

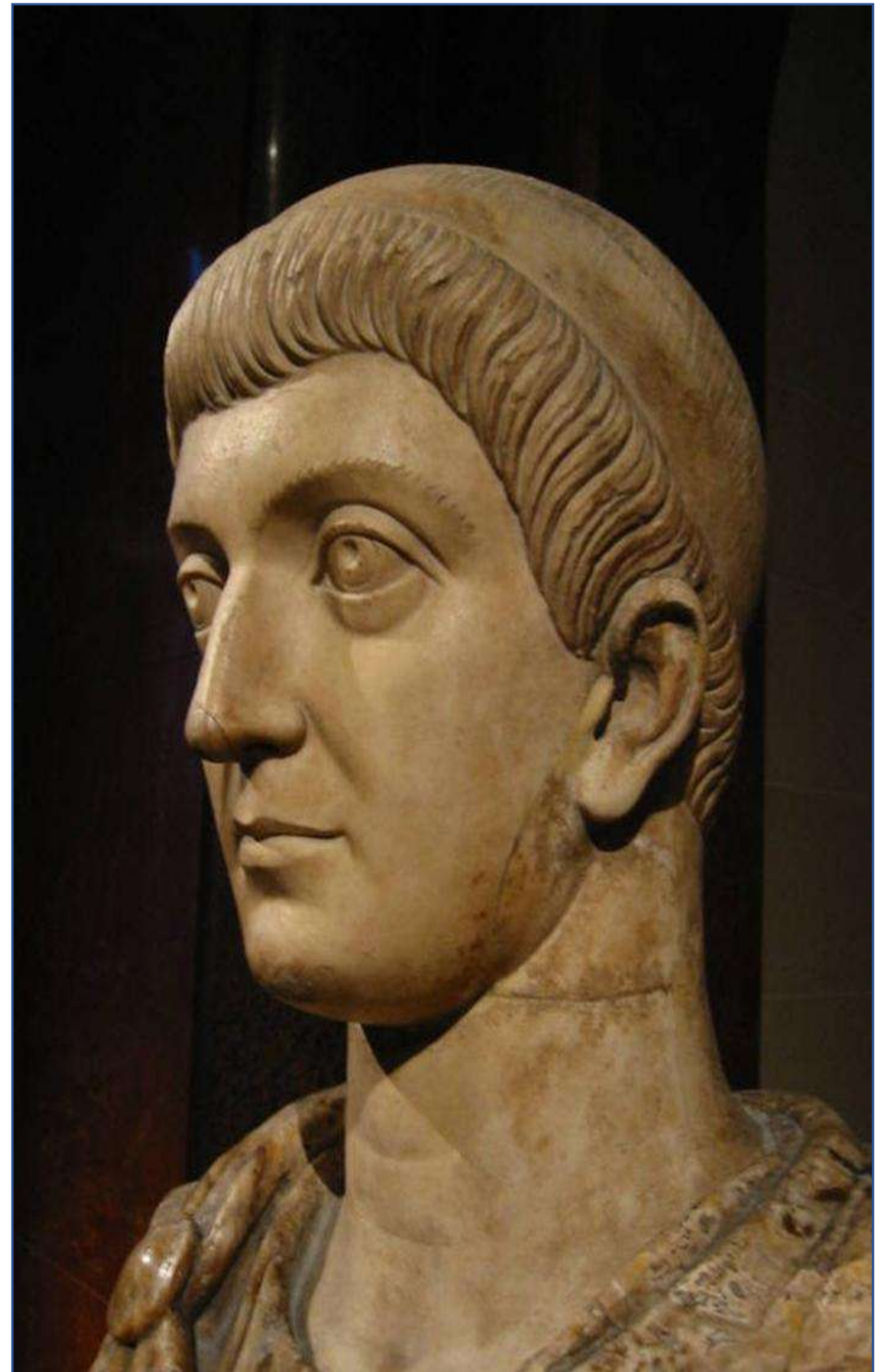
(Constantine)

የኖረበት ዘመን - 272 - 337 ዓ.ም

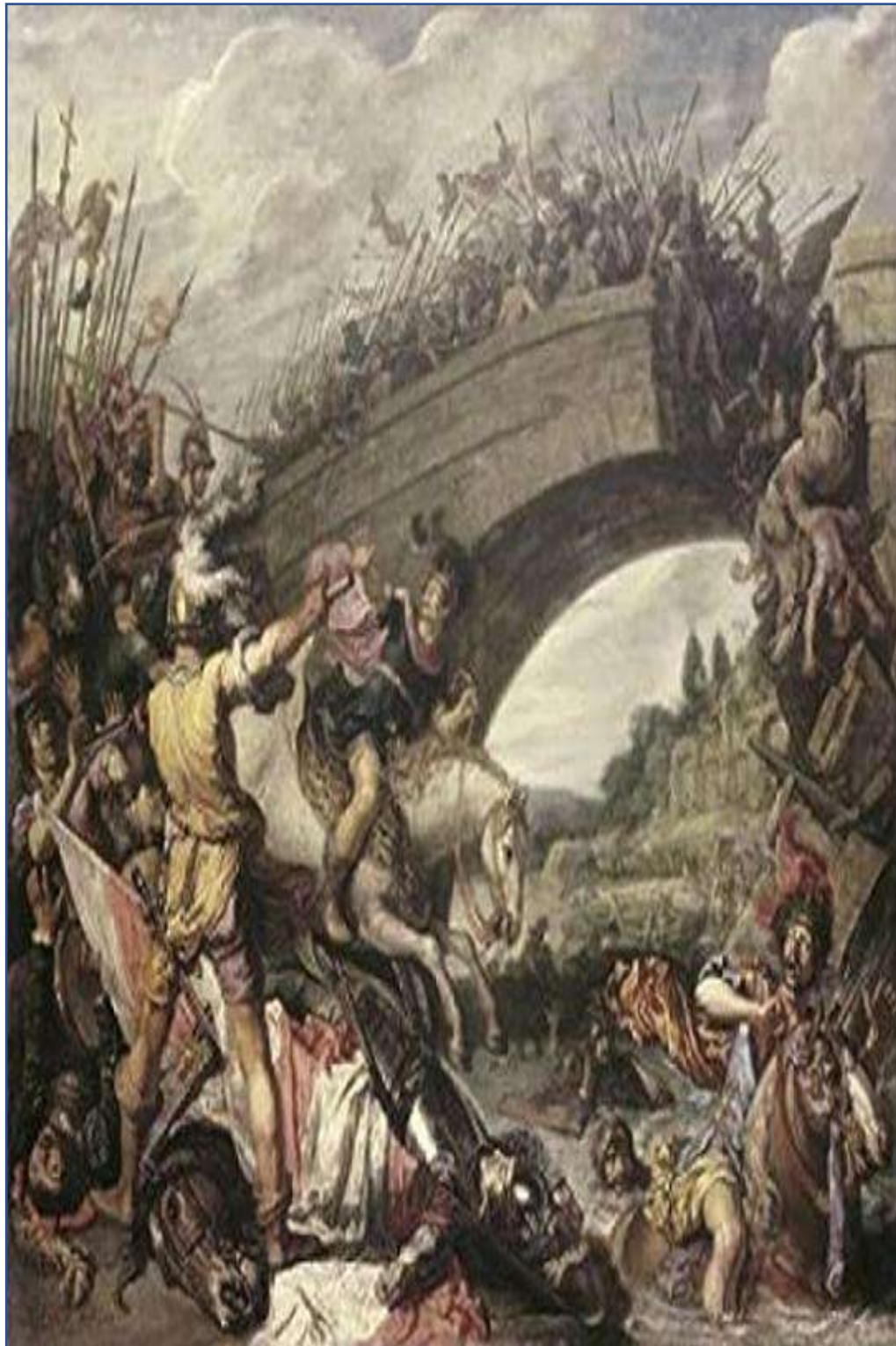
የገዛበት ዘመን - 306 - 337 ዓ.ም

የተከተለው እምነት - ክርስትና

- የመጀመሪያው ክርስቲያን የሮም ንጉሥ።
- ክርስቶስ ራሱን በህልም ገለጠለት።
- ክርስትናን ለመጀመሪያ ጊዜ ህጋዊ እምነት አረገ።

□ የማርቆኒዮውያን ከቤተ ክርስቲያን መታገድ

(Excommunication of Marcionism)

የጀመረበት ዓመት - 144 ዓ.ም
የእንቅስቃሴው ጠንሳሽ - ማርቆኒ /Marcion/

- የመንፍቅና እንቅስቃሴ።
- ቤተ ክርስቲያንን የከፋጸሙ ትልቅ እንቅስቃሴ ነበር።
- በ144 ዓ.ም ቤተክርስቲያን እንቅስቃሴውን በይፋ ተቃውሟቸዋል።

☐ የመርቆኒያውያን ቀድኖ መውጣት

ክስተቱ የተከወነበት ዓመት - 200 ዓ.ም

- ከቤተ ክርስቲያን ውግዘት ቶርሶባቸው ነበር።
- 12 የአዲስ ኪዳን መፅሀፍትን ብቻ ያካተተ ነው።

Marcion's Canon (12 of 27 books)

Gospel of Marcion (assumed Luke/Acts)

Galatians	1 Thessalonians
1 Corinthians	2 Thessalonians
2 Corinthians	Ephesians
Romans	Colossians
	Philemon
	Philippians

The other 15 books

Matthew	Hebrews
Mark	1 Peter
John	2 Peter
Romans	1 John
1 Timothy	2 John
2 Timothy	3 John
Titus	Jude
	Revelation